

I Ur och Skur Utsikten skola

utsikten.admin@telia.com

Rektorn vid I Ur och Skur Utsikten skola

Catarina Olsson

utsikten.skola@telia.com

Beslut för fristående grundskola med fritidshem

efter tillsyn av I Ur och Skur Utsikten skola
i Lidingö kommun

Tillsyn av I Ur och Skur Utsikten skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Lidingö kommun under vårterminen och höstterminen 2012. Tillsynen gäller såväl det kommunala skolväsendet som fristående skolor. Den fristående grundskolan I Ur och Skur Utsikten besöktes av Skolinspektionen den 29 maj 2012. Ansvarig för tillsynen är undervisningsrådet Åsa Rehnberg.

Helhetsbedömning

Skolans sammanställning av kunskapsresultaten för år 2011 visar att eleverna i slutet av årskurs 5 nådde målen i förhållandevis hög utsträckning. Skolinspektionen bedömer dock att det finns utrymme för förbättringar eftersom 7 procent inte nådde målen i sju ämnen.

Genom intervjuer med rektorn, samtal med elever och dokumentation framkommer att skolan har ett strukturerat förebyggande värdegrundsarbete som bland annat innebär aktiva insatser för att motverka kränkningar. De personer som Skolinspektionen samtalat med under tillsynsbesöket uppger att eleverna trivs och är trygga på skolan, vilket även indikeras i enkäter.

Skolinspektionen bedömer att skolan utreder elevers eventuella behov av särskilt stöd. Skolan behöver dock se till att samtliga elever får det stöd de har rätt till i tillräcklig omfattning och som utredning visar att de behöver. Åtgärdsprogrammen behöver också utvecklas så att det blir ett bättre redskap när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten runt elever i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att rektorn tar ansvar som pedagogisk ledare för utvecklingen på skolan genom att vara förtrogen med verksamheten och att vidta åtgärder kring flera områden som är i behov av utveckling. Trots detta behöver kvalitetsarbetet utvecklas ytterligare och ta sin utgångspunkt i skolövergripande resultat i alla ämnen. Vidare behöver dessa resultat analyseras för att synliggöra väl fungerande insatser och tydliggöra behov av förbättringsinsatser.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av I Ur och Skur Utsikten skola i Lidingö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) huvudmannen I Ur och Skur Utsikten skola att senast **2012-09-20** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning som alla elever behöver och har rätt till. Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- alla elever får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8 § skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).
- rektor ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans och fritidshemmets resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- rektorn tar ansvar för skolans och fritidshemmets resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen (4 kap. 4-6 skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska ni senast **2012-09-20** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Beslut om disciplinära åtgärder fattas och dokumenteras inte i enlighet med författningarnas krav. Skolan har inte rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska anmälas till huvudmannen. Det finns inte för verksamheten en plan mot kränkande behandling som anger vika åtgärder som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning som alla elever behöver och har rätt till. Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd. Vidare fastslår skollagen att åtgärdsprogrammen ska ange vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Rektorn uttrycker i intervjun att elever i behov av särskilt stöd överlag ges det stöd de behöver. Stödet är anpassat efter berörda elevers behov och ges på olika sätt. Enligt rektorn finns dock någon enstaka elev som får mycket stöd, dock inte tillräckligt för att nå kunskapskraven.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen granskat ett urval av åtgärdsprogram. Granskningen visar att åtgärdsprogrammen i flera delar motsvarar skollagens krav. De varierar dock i kvalitet och behöver därför utvecklas så att de blir ett bättre redskap när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten runt elever i behov av särskilt stöd. Det framgår exempelvis inte alltid vilka elevens behov är och ibland är åtgärderna otydliga och allmänt hållna. Det kan som exempel stå att eleven kommer arbeta med målet på svensklektionerna samt på onsdagar då eleven är kvar i skolan. Det är inte heller alltid klart hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Med anledning av ovanstående förelägger Skolinspektionen den ekonomiska föreningen I Ur och Skur Utsikten att se till att alla elever får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver. Vidare föreläggs huvudmannen att se till att åtgärdsprogrammen motsvarar skollagens krav.

Författning:

3 kap. 8, 9 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering:

I skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

De exempel på skriftliga individuella utvecklingsplaner med omdömen som Skolinspektionen tagit del av uppfyller i flera delar skollagens krav. I den framåtsyftande delen av de skriftliga individuella utvecklingsplanerna tydliggörs dock inte alltid skolans insats för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Trots att omdömena överlag har tydligt formulerade mål som eleverna "ska arbeta mot" är det oklart vilka insatser skolan ska bidra med för att detta ska realiseras. Som exempel kan nämnas att det i flera planer står "detta kommer du att få träna på genom olika övningar i grupp eller enskilt" eller "detta kommer du få öva på under mina mållektioner". Insatserna är därmed inte relaterade till de nationella kunskapskraven.

Med anledning av ovanstående förelägger Skolinspektionen den ekonomiska föreningen I Ur och Skur Utsikten att se till att skolan utarbetar skriftliga individuella utvecklingsplaner på det sätt skollagen föreskriver.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans och fritidshemmets resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ansvarar rektor för att inom skolenheten systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det sys-

tematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Intervjun med rektorn och dokumentation visar att det främst är resultaten från de nationella ämnesproven och olika diagnoser som tas upp i skolans kvalitetsarbete. Vidare framkommer att rektorn har en bild av de enskilda elevernas kunskapsutveckling. Rektorn uttrycker dock i verksamhetsredogörelsen och i intervjun att skolans resultat kan redovisas bättre och över längre tid. I samband med tillsynen har Skolinspektionen erhållit nyligen upprättade sammanställningar över resultaten i alla ämnen för årskurs 5 för läsåren 2009/2010 och 2010/2011. Resultaten finns därför inte dokumenterade i exempelvis skolans kvalitetsredovisning för 2010-2011. Eftersom sammanställningarna saknats tidigare har kvalitetsarbetet inte tagit sin utgångspunkt på ett systematiskt vis i skolövergripande resultat. Någon analys av samlade kunskapsresultat i alla ämnen har därmed inte gjorts för att synliggöra väl fungerande insatser men också för att tydliggöra behov av förbättringsinsatser.

Skolinspektionen förelägger, mot bakgrund av ovanstående, den ekonomiska föreningen I Ur och Skur Utsikten att vidta åtgärder så att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete så att resultaten omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen samt att detta dokumenteras.

Författning:

4 kap. 4-6 skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning:**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Beslut om disciplinära åtgärder fattas och dokumenteras inte i enlighet med författningarnas krav. Skolan har inte rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska anmälas till huvudmannen. Det finns inte för verksamheten en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass om eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt och eleven inte har ändrat sitt uppförande

efter uppmaning från läraren. Åtgärden ska dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Elever uppger vid Skolinspektionens rundvandring i skolan att lärare efter tre så kallade varningar kan utvisa elever till hallen utanför klassrummet om de har stört undervisningen. Rektor bekräftar i intervju att detta kan förekomma och att elever och lärare har kommit överens om denna åtgärd, ifall elever stör undervisningen på olika sätt. Rektorn uttrycker vidare att lärarna inte har som rutin att dokumentera åtgärderna.

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling, vilken till flera delar motsvarar författningarnas krav. Det är dock otydligt vilka insatser som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året utifrån en gjord kartläggning. Insatserna är mer generella beskrivningar av hur skolan ska arbeta förebyggande genom att på olika sätt lyfta fram diskrimineringsgrunderna i undervisningen. Vidare saknar planen en redogörelse för hur föregående läsårs planerade åtgärder har genomförts.

I intervjun med rektorn framkommer vidare att skolan saknar rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Med anledning av att skolans värdegrundsarbete är tydligt, omprövas och utvecklas kontinuerligt bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och tilldelar därför den ekonomiska föreningen I Ur och Skur Utsikten en anmärkning.

Författning:

5 kap. 6, 7, 24 §§, 6 kap. 8, 10 §§ skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Den nationella statistiken för år 2011 visar att 100 procent av eleverna i slutet av årskurs 3 nådde kravnivån i 5 av de 15 delproven i de nationella ämnesproven i svenska och matematik. Resultaten för de 10 övriga delproven visar på en spridning mellan 83 – 93 procent. Resultaten i delproven är generellt högre i svenska än i matematik. Enligt skolans sammanställning av kunskapsresultaten för årskurs 3 i svenska, svenska som andra språk och matematik uppnådde 92 procent av eleverna målen i svenska och matematik, 100 procent nådde målen i svenska som andraspråk.

Skolan genomförde till viss del de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2011 även om det inte var obligatoriskt. Skolans sammanställning av kunskapsresultaten, som Skolinspektionen fått efter tillsynsbesöket, visar att 93 procent av eleverna nådde målen i sju ämnen år 2011 (engelska, matematik, biologi, fysik, kemi, historia och svenska). I övriga ämnen nådde samtliga elever målen, enligt skolans statistik.

Nationell statistik för 2010 visar att 100 procent av eleverna i årskurs 5 nådde kravnivån i samtliga delprov i svenska, matematik och engelska. Enligt skolans statistik för samma år nådde 100 procent av eleverna målen i samtliga ämnen utom i engelska, där 90 procent nådde målen.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolinspektionens enkät till skolans elever i årskurs 5 hösten 2011 gällande elevernas upplevelse av "trygghet", "studiero" och "grundläggande värden" visar ett högre resultat jämfört med genomsnittet för andra skolor i undersökningen. I samtal med elever vid rundvandringen i skolan, i intervjun med rektorn och i verksamhetsredogörelsen framträder en bild som pekar på att skolan är trygg och att det överlag råder studiero.

De elever Skolinspektionen pratar med upplever att de vuxna överlag reagerar och tar tag i situationer då elever hamnar i konflikter eller kränker varandra. Enligt rektorn vidtas åtgärder när en elev upplever sig kränkt. Skolinspektionens enkät till föräldrar gällande området "motverkan av kränkningar" visar avsevärt bättre resultat jämfört med genomsnittet för andra skolor i undersökningen.

Beskrivning av I Ur och Skur Utsikten skola

I Ur och Skur Utsikten har vid tillsynsbesöket totalt 78 elever, varav 14 elever i förskoleklass och övriga i årskurserna 1 till 5. Skolan har även ett fritidshem för elever i främst förskoleklass och årskurserna 1-3. Cirka 70 elever är inskrivna vid fritidshemmet.

Skolan är organiserad i fyra arbetslag; förskoleklass och årskurs 1, årskurs 2-3, årskurs 4-5 samt fritidshemmet. Skolans rektor har som till stöd för sitt arbete en ledningsgrupp som består av rektor och tre lärare på skolan. Undervisningen sker i åldersblandade klasser.

Skolverket godkände I Ur och Skur Utsikten som en fristående grundskola för årskurserna 1-3 genom beslut (dnr 1994:1215) den 23 februari 1995. Genom beslut den 16 april 1998 godkände Skolverket huvudmannen att även bedriva grundskola för årskurserna 4-6 (dnr 97:1704). Vidare underrättade Skolverket huvudmannen den 14 juni 2000 (dnr 2000:1534) om godkännande att bedriva verksamhet i förskoleklass. Skolan har enligt godkännandena rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudman för skolan är den ekonomiska föreningen I Ur och Skur Utsikten med organisationsnummer 769600-0855.

Lidingö kommun har beviljat huvudmannen tillstånd att bedriva fritidshemsverksamhet.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Åsa Rehnberg
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).